

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 780/25
14.5.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Весне Филиповић, председника већа, Весне Дамјановић и Весне Павловић-Нинковић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Јован Спасић, адвокат из Београда, ул. Ђорђа Кратовца бр. 6, против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Лазар Радаковић, адвокат из Београда, ул. Господар Јованова бр. 65, ради дуга, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 51657/21 од 11.9.2024. године, у седници већа одржаној дана 14.5.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог ВВ из ..., па се **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 51657/21 од 11.9.2024. године у делу става првог изреке којим је обавезан тужени ВВ из ... да тужиоцима АА и ББ из ... на име дуга исплати износ од 3.115 евра са каматом у висини референтне каматне стопе коју прописује Европска централна банка од 3.10.2011. године до 25.12.2012. године, а од дана 25.12.2012. године до исплате законску затезну камату према Закону о затезној камати, све у динарској противвредности.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 51657/21 од 11.9.2024. године у преосталом делу става првог изреке, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев тужилаца којим су тражили да суд обавезе туженог ВВ из ..., да тужиоцима АА и ББ из ... на име дуга исплати износ од 2.900 евра са каматом у висини референтне каматне стопе коју прописује Европска централна банка од 3.10.2011. године до 25.12.2012. године а од 25.12.2012. године до исплате законску затезну камату према Закону о затезној камати све у динарској противвредности.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу другом изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 51657/21 од 11.9.2024. године тако што се обавезује тужени ВВ из ... да тужиоцима АА и ББ обоје из ... накнади трошкове парничног поступка у износу од 266.975,00 динара, са законском

затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужиоци АА из ... и ББ из ... да туженом ВВ из ..., ..., на име трошкова другостепеног поступка исплате износ од 43.550,00 динара, у року од 15 дана по пријему писменог отправка пресуде.

Образложење

Ожалбеном пресудом ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужилаца АА из ... и ББ из ... па је обавезан тужени ВВ из ... да тужиоцима на име дуга исплати износ од 6.015 евра у динарској противвредности према средњем курсу НБС на дан плаћања, са каматом у висини референтне каматне стопе коју прописује Европска централна банка од 3.10.2011. године до 25.12.2012. године, а од дана 25.12.2012. године до исплате законску затезну камату према Закону о затезној камати у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка у износу од 342.676,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до коначне исплате.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено поднео тужени, побијајући је у целисти због битне повреда одредба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права. Трошкове другостепеног поступка је образложено тражио.

Тужиоци су одговорили на жалбу туженог.

Испитујући правилност и законитост првостепене пресуде у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/2011, 49/2013 – одлука УС, 74/2013 – одлука УС, 55/2014, 87/2018, 18/2020 и 10/2023 - други закон) Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба туженог делимично основана.

У поступку пред првостепеним судом нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности, нити друге повреде поступка које би биле битне.

Према утврђеном чињеничном стању отац тужилаца је био власник стана у ... у ул. ... који је 2000. године издао у закуп овде туженом ВВ, његовој покојној мајци ГГ и сестри ДД који су га затим користили као закупци. Отац тужилаца је преминуо 2003. године, а закупни однос је настављен са тужиоцима као правним следбеницима закупаваца у улози закупаваца и тужених као закупаца. Сестра туженог је престала да користи предметни стан и иселила се 2003. године, тужени је наставио са мајком да користи стан до 2012. године када се такође иселио, а у предметном стану је остала да

га користи његова мајка до своје смрти децембра 2021. године. У периоду до 2011. године закупци, овде тужени и његова мајка, су обзиром на лошу финансијску ситуацију спорадично и само повремено плаћали закупнину као и трошкове одржавања стана, а што је била њихова обавеза по уговору. Стога је дана 2.9.2011. године сачињена изјава потписана својеручно од стране закупаца ГГ и ВВ којом је констатовано да су становали и још увек станују у стану у улици ... у својини АА и ББ из ..., те да је постигнут договор око плаћања месечне закупнине стана од 100 евра и плаћања трошкова комуналија, струје и кабловске телевизије. Даваоци изјава ГГ и ВВ признају да су заостала а неисплаћена дуговања настала приликом становања следећа: 1.заостала неисплаћена станарина у периоду од 1.5.2009. године до 1.9.2011. године износи 2.900 евра; 2.заостале неисплаћене комуналије (инфостан) у износу од 850 евра а који је плаћен дана 15.6.2009. године на име заосталих неплаћених рачуна без судских трошкова и камате, у износу од 80.242,00 динара који су платили станодавци у име потписника изјаве и 3.заостао неплаћен дуг за утрошену електричну енергију у износу од 227.550,00 динара што по средњем курсу НБС од 100,50 динара износи 2.265 евра. У изјави је наведено да је од стране станодаваца потписницима изјаве остављен рок од 30 дана за измирење заосталих дуговања од 6.015 евра или у договору са станодавцима измире значајан део дуга а минимално у износу од 1.000 евра. Сагласни су да уколико у предвиђеном року од 30 дана не исплате значајан део дуга, да се иселе из предметног стана најкасније 1.10.2011. године. Након потписане изјаве закупци, овде тужени и његова мајка ГГ, су наставили редовно да плаћају износе закупнине а након иселења овде туженог његова мајка спорадично и релативно редовно до своје смрти, а што није предмет потраживања. Дуг по изјави о признању од 2.9.2011. године није измирен ни у делу, док је након овере изјаве од 2.9.2011. године пред Првим основним судом у Београду под Ов. I бр. 135239/2011 дана 2.9.2011. године редовно плаћана месечна закупнина од 100 евра. Тужени је измирио дуговања по рачунима на име трошкова комуналија који се односе на последњих пар месеци пре смрти ГГ што значи за 2021. годину, док је одбио да плати дуг у износу од 6.015 евра који је предмет оверене изјаве од 2.9.2011. године па су тужиоци упутили опомену пред утужење туженом која му је уручена 31.5.2021. године и након безуспешне наплате овог дуга поднели тужбу 31.8.2021. године.

Првостепени суд је применом члана 17 и 262 Закона о облигационим односима закључио да је тужбени захтев тужилаца основан. Наиме, међу парничним странкама је настао дужничко поверилачки однос по основу изјаве о признању дуга од 2.9.2011. године који су тужени ВВ и његова сада покојна мајка ГГ својеручно потписали и оверели од стране Првог основног суда у Београду истог дана 2.9.2011. године а којом је констатовано да тужени и његова мајка признају постојање дуга у износу од 6.015 евра и остављен им од стране овде тужилаца рок од 30 дана за измирење заосталих дуговања или значајног дела дуга а минимално 1.000 евра из чега произилази да је рок враћања наведеног новчаног износа био до 31.10.2011. године, те како тужени признати износ дуга ни у делу није платио тужиоцима до овог датума а није доказао да је потраживање престало исплатом или на други начин, нити је пружио одговарајуће доказе у прилог својим наводима о враћању предметног дуга, на коме је био терет доказивања ових чињеница, закључио да је тужбени захтев тужиоца основан. Притом је првостепени суд оценио приговор застарелости потраживања истакнут од стране туженог неоснованим примењујући општи рок застарелости од 10 година прописано одредбом члана 371 ЗОО налазећи да од протеча рока предвиђеног изјавом о признању

дуга односно од 3.10.2011. године до подношења тужбе суду 17.8.2021. године није протекао десетогодишњи рок застарелости.

Оваква одлука првостепеног суда се само делимично може прихватити као правилна.

Правилно првостепени суд закључује да је између парничних странака по основу закљученог уговора о закупу стана тужилаца као закуподаваца и туженог и његове покојне мајке као купаца настала обавеза туженог као закупца да тужиоцима као закуподавцима исплати како износ уговорене закупнине тако и накнаде комуналних трошкова насталих употребом стана који представља предмет закупа, да тужени ове обавезе за период од 1.5.2009. године до 1.9.2011. године није извршио, да је постигнут договор између уговорних страна преточен у изјаву о признању дуга оверену пред судом од 2.9.2011. године којом су тужени и његова покојна мајка као закупци признали дуговање и обавезали се да исто тужиоцима као закуподавцима намире и то на име неплаћених закупнина 2.900 евра, на име неплаћених комуналних услуга 850 евра, на име неплаћеног дуга за утрошену електричну енергију 2.265 евра уз констатацију да су комуналне услуге плаћене од стране закуподаваца. На овако правилно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право оцењујући као неоснован истакнут приговор застарелости потраживања од стране туженог, у делу којим се потражује исплата на име исплаћених комуналија и дуга за утрошену електричну енергију у укупном износу од 3.115 евра примењујући одредбу материјалног права из члана 371 ЗОО.

Одредбом члана 371 ЗОО прописано је да потраживања застаревају за 10 година ако законом није одређен неки други рок застарелости. У конкретном случају, наведена потраживања комуналних услуга тужиоци од туженог не потражују у име и за рачун пружаоца услуга, односно правних лица која су те услуге корисницима пружили а корисници их нису платили, већ исте тужиоци потражују зато што су наведене услуге платили, чиме су извршили своју обавезу као власници предметне непокретности према правним лицима испоручиоцима комуналних услуга, а тужени који су били у обавези да исте плате тужиоцима по основу закљученог уговора о закупу предметне непокретности то нису учинили, чиме тужиоцима дугују у смислу члана 210 Закона о облигационим односима исплату овог износа, а на коју исплату су се и обавезали пред судом овереном изјавом о признању дуга. У конкретном случају, тачно је да су трошкови комуналних услуга настали у периоду од више од 10 година пре подношења тужбе, али како су тужени признали дуг судски овереном датом изјавом дана 2.9.2011. године из периода од 1.5.2009. године до 1.9.2011. године, према члану 387 Закона о облигационим односима то је застаревање почело тећи изнова од признања дуга, како је то прописано одредбом члана 392 Закона о облигационим односима, а како од признања дуга 2.9.2011. године и остављеног рока од 30 дана за измирење заосталих дуговања значи од 3.10.2011. године до подношења тужбе 17.8.2021. године није протекао десетогодишњи рок застарелости, то у овом делу потраживање тужилаца није застарело како то правилно закључује и првостепени суд, у ком делу је пресуда првостепеног суда правилна.

Неосновано се тужени у овом делу позива на примену члана 378 став 1 тачка 1 ЗОО у погледу побијања правилности одлуке оценом застарелости потраживања

сматрајући да се ради о једногодишњем року застарелости потраживања накнаде за испоручену електричну енергију, плин, воду и друге услуге чистоће које представљају комуналне услуге. Ово из разлога јер тужиоци од туженог не потражују накнаду за пружене комуналне услуге обзиром да исте услуге туженом и нису пружили, већ потражују исплату на основу неоснованог обогаћења обзиром да су наведене комуналне услуге исплатили, а то није учинио тужени као купац што је била његова уговорна обавеза, и коју обавезу је признао овереном судски изјавом да ће дуг по овом основу исплатити у уговореном року од 30 дана.

Такође, неосновано тужени побија правилност првостепене пресуде наводима да је првостепени суд погрешно применио члан 8 Закона о парничном поступку и поклонио веру у паушалне недоређене и селективне наводе и исказе тужилаца у овом предмету. Супротно овим наводима жалбе, правилно је првостепени суд ценио сваки доказ појединачно и све доказе у међусобној вези дајући за своју одлуку образложу оцену изведених доказа, што је довело до правилности утврђеног чињеничног стања, па се жалбеним наводима пресуда из ових разлога неосновано побија.

Овај суд је ценио и остале жалбене наводе туженог у погледу потврђујућег дела става првог изреке, али налази да исти не могу водити до другачије, за туженог повољније одлуке у овој правној ствари, те их стога посебно и не образлаже.

Међутим, у погледу преосталог дела става првог изреке ожалбене пресуде којим је тужени обавезан да тужиоцима на име дуга због неплаћене закупнине исплати износ од 2.900 евра, овај суд налази да је првостепени суд на правилно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право при оцени истакнутог приговора застарелости потраживања.

У конкретном случају, основ потраживања тужиоца не може бити признање дуга, већ правни посао као основ за признање дуга. Наиме, одредбом члана 387 Закона о облигационим односима прописано је да се застаревање прекида када дужник призна дуг (став 1). Признање дуга може се учинити не само изјавом повериоцу него и на посредан начин као што су давања отплате, плаћање камате, давање обезбеђења (став 2).

У конкретном случају, признање дуга не може бити извор облигације, већ је учињено признање дуга имало за последицу прекид застаревања и обавезивања туженог као признаваоца дуга да ће у уговореном року дуг према повериоцима исплатити. У конкретном случају, дуг произилази из закљученог уговора о закупу непокретности. Одредбом члана 375 ЗОО прописано је потраживање закупнине и то тако што потраживање закупнине било да је одређено да се плаћа повремено, било у једном укупном износу застарева за три године. Из писмене оверене изјаве о признању дуга произилази да се ради о дугу неисплаћених закупнина за период од 1.5.2009. године до 1.9.2011. године. Учињеним признањем дуга од 2.9.2011. године, према одредби члана напред цитираној 387 ЗОО тиме је застаревање прекинуто јер је дужник признао дуг. После прекида застаревања почео је да тече рок застарелости изнова а време које је протекло пре прекида се не урачунава у законом одређен рок за застарелост како је то и прописано чланом 392 ЗОО. Тиме је од 2.9.2011. године поново почео да тече рок застарелости за неплаћене закупнине за период од 1.5.2009. године до

1.9.2011. године прописан одредбом члана 375 ЗОО те је истеком 3 године, што значи 2.9.2014. године, потраживање по овом основу застарело. Стога је првостепена пресуда преиначена у преосталом делу става првог изреке у делу потраживања на име дуга а који износи 2.900 евра на име неплаћених закупнина са каматом одбијен.

Стога је применом члана 390 и 394 тачка 4 ЗПП одлучено као у ставовима првим и другим изреке ове другостепене пресуде.

Преиначењем одлуке о главној ствари у делу, преиначена је одлука о трошковима парничног поступка, то су сходно члану 150, 153 и 154 и 163 ЗПП тужиоцима досуђени потребни и неопходни трошкови које су реално имали према укупном успеху у спору у оквиру опредељеног захтева и то за састав тужбе 13.500,00 динара, за приступ на 6 одржаних рочишта у износу од по 18.000,00 динара и 3 неодржана рочишта по 11.250,00 динара, увећано за заступање две странке за 50%, за таксу на тужбу и пресуду у износу од по 17.050,00 динара, све по АТ и ТТ, са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате, применом члана 277 и 324 Закона о облигационим односима. Тужиоцима није признат трошак приступ на неодржано рочиште 15.12.2023. године обзиром да се пуномоћник сагласио с одлагањем истог па ти трошкови нису били нужни за тужиоце. Применом члана 401 тачка 3 ЗПП одлучено је као ставом трећим изреке.

Према делимичном успеху туженог у жалбеном поступку, овај суд применом члана 153 и 154 ЗПП налази да туженом припадају трошкови другостепеног поступка и то за састав жалбе према успеху у износу од 27.000,00 динара и таксе на жалбу у износу од 16.550,00 динара по АТ и ТТ. Стога је, применом члана 165 ЗПП одлучено као ставом четвртим изреке.

**Председник већа-судија
Весна Филиповић с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић